

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Cenzurat de: Alexandru Herlea.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 20 Lei. | Negyed évre — — — 5 Lei.
Fél évre — — — 10 „ | Egyes szám ára — — 30 bani
Nyilttér soronként 3 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A vasuti állomás közelebb helyezésétől kérdése

Annak idején, amikor a vasutat építették, a szászvárosi vasuti állomást a városon kívül majdnem 3 kilométernyi távolságra helyezték el. Városunk akkori vezetőségének büne az, hogy ez akkor megtörténhetett. Azóta kevés lépés tétel arra nézve, hogy az állomást közvetlen a város közelébe avagy belsejébe helyezték át. Főleg hangoztatni azt, hogy a városon kívül jó messzire eső vasuti állomás a város fejlődésére milyen káros hatással volt, van s lesz. Mindenki tudja, látja, tapasztalja, hogy a vasuti állomás messzesége évenként százakkal károsítja meg a város gazdasági életét, forgalmát. Ennek dacára e kérdés megoldhatása tekintetében mit sem tapasztalunk. Már a múltban is megoldhatatlannak látszott a vasuti állomás közelebb hozása, hát most, amikor az anyag és építési munkák ára 500—800 százalékkal megrágtak. Pedig mindenkinek be kell látni azt, hogy — ha azt akarjuk, hogy városunk a fejlődés és felvirágzás áldásos állapotába jusson — a vasuti állomást még nagyobb áldozatok árán is, közelebb kell hozni a városhoz. A város, a város lakosságának eminens érdeke ez s éppen ezért a város vezetőségének programjában e kérdés is benne kell hogy legyen. A változott körülmények folytán beállott állami új alakulat nem lehet akadálya e kérdés kedvező megoldásának, hiszen nemcsak a városnak, a lakosoknak, hanem az államnak s közvetlenül az államvasutaknak is fontos érdeke, hogy az ország életére, a vasuti hálózatba mentül több élet, elevenséget adó felszívó gyökerecske kapcsolódjék be. A vasuti állomások ezek a gyökerecskék, amelyeken át a főerekbe jut az élet. Ha ezen gyökerecskék kézzel fogható okok miatt nem tudják teljesíteni hivatásukat, az egész szervezet megérzi azt. Vasuti állomásunk távolsága is egy ilyen kézzel fogható oka annak, hogy városunk s a város mögött elterülő községek nem tudnak úgy bekapcsolódni az általános forgalomba, mint a hogy az kívánatos volna. Hogy azután ez a körülmény mily mértékben bénítja meg a kereskedelmet, az ipart s általában közgazdasági életünket, azt elmaradottságunkban mindenki felfedezheti, megtalálhatja.

Egyik főcélul kell kitűzni a vasuti állomás közelebbi helyre leendő áthelyezését, akarni kell ezt s mindent elkövetni, hogy ez az akarási közludatba menve, állandóan permanenciában legyen s minden téren keresse azokat a módokat, amelyekkel a megvalósítás eszközölhető.

Megtörténhetik, hogy maholnap a vasutigazgatóság újabb építkezéseket eszközöl a szászvárosi állomáson s így hova-tovább több akadály fog feltornyosulni e kérdésben.

Éppen ezért felhívjuk a város vezetőségét, hogy a közvetlenebbül érdekelt ipari és ke-

reskedelmi tényezőkkel karöltve, szakemberek bevonásával és a terv kivételére vonatkozó megbeszélések után lépjen érintkezésbe a kormánnyal, illetve a vasut főigazgatóságával s ha kell, áldozatok árán is — amely áldozatok a terv megvalósítása esetén feltétlenül megfognak térülni — valósítsa meg ezt az égető kívánságot, mielőtt a lehetőség utjait valamelyes fontosabb körülmény ketté nem vágná. Tudja meg pontosan, mibe kerülne az áthelyezés költségei, mivel járulna hozzá az állam, mely után könnyebben lehetne megállapítani, hogy hány éven keresztül és mekkora megadóztatás mellett lehetne letörleszteni az e célra felvett kölcsönt. Ezen idő alatt az árukra épügy, mint az utasokra is a jegy után kivethető volna egy kis pótdíj. Szívesen megfizetné mindenki azt, aki ma s a jövőben is a messze fekvő állomás helyett egy a város közvetlen közelébe épített állomás előnyeit, kényelmét élvezné.

Egy dolog bizonyos és ez az, hogy e kérdés megoldása nem tartozik — legalább ma még nem — a lehetetlenségek közé s ha momentán nem is lehetne megvalósítani e tervet, elejét kell venni annak, hogy valaha is a lehetetlenségek közé tartozzék az. Teljes odaadással kell előkészíteni az utat arra, hogy a vasuti állomás, amint csak lehetséges, a város közelébe kerüljön. E tárgyra még vizsgatérünk s az erre vonatkozó véleményeknek szívesen adunk helyet lapunkban.

Ifj. Szántó Károly.

Grätz békepolitikát hirdet.

(Budapest, jan 21. Grätz Gusztáv dr. a Teleki-kormány új külügyminisztere nyilatkozott külpolitikai programjáról. Az érdekes nyilatkozat fontosabb részletei a következők:

— Külpolitikánk első feladata — mondotta Grätz dr. — elhárítani Magyarországról a nyugat felé tervezett bolsevista támadás veszélyét. Már ezért is meg kell teremtenünk szomszédainkkal a szükséges érdeksolidaritást. Szerencsétlenségnek tartanám, ha egy bolsevista támadás magával szemben Középeurópában egymás iránt bizalmatlan, ellenséges országokat találna, mert szerintem Oroszország eddigi sikereinek az a titka, hogy közvetlen szomszédait sikerült egymásra uszítani. Azok a hamis hírek, melyeket Magyarország agresszív politikájáról a külföldön terjesztenek, nagyobb részt a tendenciák szolgálatában állanak.

— Kijelentem, hogy semmiféle támadó szándékunk nincs. Minden törekvésünk odairányul, hogy szomszédainkkal a normális, sőt gazdasági téren ennél is szorosabb viszony létrejöhön. Arra törekszünk, hogy az antant-hoz való viszonyunk is mentől szívélyesebbé válhasson.

— A kis antantot a Magyarország agresszív szándékaival szemben keletkezett aggodalom hozta létre. Azonban ez az aggodalom alaptalan és ezt szomszédaink is mihamar befogják látni.

Hirdetmény.

Észrevehető, hogy sok egyén meg nem engedett módon, akár a német hadsereg által visszamaradt raktárakból, akár a magyarországi területéről a román hadsereg által való megszállása alkalmával jelenyékeny távbeszélő készülékeket és több posta és távirda anyagot tulajdonítottak el, amelyeket eladásra kínálnak.

Amennyiben a magyar területbeli készülékek a posta Igazgatóságok saját szabványát képezik, és sem a múltban, sem a jövőben nem lehetnek a szabad kereskedelemnek tárgyává, továbbá a német hadsereg kivonulása alkalmával a kormány rendelete szerint az akkor hátramaradt összes posta, távbeszélő és távirda anyagok átmennek az állam tulajdonába s mindenik magánfél kinek birtokában voltak ilyen készülékek és anyagok, köteles volt ezeket átadni a postaigazgatóságnak.

Tudomására hozatik a közönségnek és kereskedőknek hogy, ha ne talán ily nemű anyagai és készülékei még birtokában volnának, azokat az illetékes postahivataloknak beszállítani sziveskedjenek, továbbá felkéretnek, hogy jövőben tartozkodjanak a fenti természetű anyagok vásárlásától, mert a posta Igazgatóság minden egyes alkalommal, amikor valamely magánfél saját anyagai és készülékei használata mellett fog kérni távbeszélő bekapcsolást, köteles lesz az illető előfizető ezen anyagok beszerzését kellően igazolni.

Ami a magyar rendszerű gépeket illeti, mivel saját szabványáról van szó, ezek az állam egyik monopol tárgyait képezik, és ennek megállapítása esetén elfognak koboztatni, azok kivételével, amelyek ezután lesznek beszerezve a behozatalnál láttamozott számlával, mely igazolásul fog szolgálni. Más rendszerű készülékeknel igazolandó a behozatalnál láttamozott számlákkal, hogy ezek 1918. év november hó 13 után lettek beszerezve.

Posta- és távirda Vezérigazgatóság.

A helybeli róm. kath. ifjuság músortos estélye.

Az idei farsangi mulatságok között a helybeli róm. kath. ifjuság f. hó 22-én rendezett músortos estélye szintén egyike volt azoknak, amelyek kitűnően sikerültek. — A „Centráli” színházi terme ez alkalommal is zsúfolásig megtelt, de nem hiába, mert az ott előadott műsor minden egyes száma kellemesen szórakoztatta a megjelent közönséget. 8 óra helyett fél 9-kor kezdődött meg az előadás, mert a közönség ez alkalommal sem vette figyelembe, hogy a meghívó 8 órára szólott.

Bede Sándor ügyes konferálása nyitotta meg az előadást, mely után az ifj. vegyeskaru dalárda P. Máthé Özséb lelkész szakavatott vezetése alatt szebbnél-szebb népdalokat adott elő nagy precizitással.

Ezt követte a „Férjet keressék” c. monolog, melyet Solymosi Margit adott elő nagy hatással. Előadását megtapsolták.

Majdan a jól fegyelmezett ifjúsági vegyeskar adott elő dalokat (Erdőben, Vadászdal). A közönség nagy figyelemmel hallgatta végig a jól betanult dalokat s viharos tapsal honorálta azokat.

Ezután a „Diák-kaland“ c. 1 felvonásos bohózat került színre. Az összes szereplők ügyesen oldották meg feladataikat. Hü alakítást mutatott be Sebestyén Zoltán a szénégető, Breicha Béla, Medgyesi Ernő a diákok és Dörner Flóra a kisleány szerepében. Jók voltak Beregszászi Károly és Kovátsik Béla.

Ezt követte Soukup János által cigányzene kísérettel előadott népdaljelenet, ami sok tapsot váltott ki a közönségből. A népdaljelenet hatását nagyban növelték: Martinek Ida, Pozdina Gizi és Röhrich Malvin, akik bájos keretet szolgáltatottak a jelenethez. A közönség meg is ujrátta e számot.

Ezután a vegyeskar három szépéneket (A hárs, Vadrózsa Schubertől és Svéd táncdal) adatott elő nagy hatással, mely után

Duma Pepi csello-szólója (A havasi kürt) keltett kellemes meglepetést. Művészi színvonalon álló játékát megtapsolták.

Rövid szünet után a „Párisi baba“ című 1 felvonásos vígjáték került színre. A szereplők Medgyesi Mancsi, Balogh Gita, Mohai Berta, Héjus Emma, Mánn Böske, Szóts Margit, Strunk Ernő, Trakker Győző és Schmalz Vili voltak. A kis szereplők nagy otthoniasággal mozogtak a világot jelentő deszkákon. Sűrű taps volt jutalmuk. Ezután

Triznyai Erna mondott egy „A szinpadról“ című tréfás monologot. Ügyes előadása, mimikája kifogástalan volt. Sok tapsot aratott.

Ezt követte Richter Gréte „A vén cigány“ c. szavalata, mellyel a közönség tetszését teljes mértékben kiérdemelte.

Végül egy nagyon kedves baba táncjelenet került színre. A festői öltözékek, a diszletek, az élethű maszkok a rendezőség izléséről és ahozértéséről tettek bizonyosságot. A szereplők a következők voltak: Riebel Annus vásárló, Lugossy Béla kereskedő, Bercsényi Sanyika Amor, Bárb Mariska, Stefán Gréte, Mozer Olga, Mozer Elza babák, Steigerwald Juliska magyar baba, Pozdina Elza román baba, Kilvály Ica szobacica, Sebestyén Zoltán kéményseprő, Mánn Margit cukrász, Hegedűs Zoltán szerezsen, Riebel Vilma kertész-leány, Trakker Győző, Medgyesi Ernő bohócok, Pozdina Mici spanyol-leány, Buday Miklósné japán nő, Sebestyén Árpád kínai, Ferenczy Laci indián.

Az egyes számok közötti időt Bede Sándor konferálása töltötte ki. A közönség jól mulatott az ügyes konferáló előadásain.

Reggelig tartó tánc zárta be a szépsikerű mulatságot, melynek ügyes rendezéseért a róm. kath. polgári iskola vezetőségét illeti a dicséret. P. Lokody Gergely lelkész, dr. Balogh Jánosné és Ferenczy Malvin a rendezés nehéz munkájából ugyancsak kivették részüket, úgy szintén P. Máthé Özséb lelkész is, aki a dalárda betanításával és szakszertű vezetésével is külön szerzett érdemeket az estély sikerében.

San-Toy.

Hirdetmény.

Bizonyos idő óta észlelhető, hogy rossz indulatu egyének úgy nappal mint éjjel lebontják a távirda és a távbeszélő vonalak anyagát és eladják különböző kereskedőknek. A mennyiben ezen lopások káros hatással vannak úgy a posta kincstárra az anyag eltűnésével, mint a közönségre a közlekedés megszakításával: ennél fogva kérjük a közönséget sziveskedjék figyelemmel lenni és azonnal fel-

jelenteni mindazokat, akik ily módon tulajdonítanak el posta és távirda anyagokat; a kereskedők szintén kéretnek jövőben ne vásároljanak többé ilyen egyének által ajánlott anyagokat, ha nem az illetékes hatósághoz azokat azonnal bejelenteni, mert ellenkezőleg ezen anyagok elkobzása mellett még kiteszik magukat a törvény teljes szigorának is.

A csendőrségek és községi előjáróságok kéretnek, hogy a vonalak ellenőrzésénél nagyobb körültekintéssel legyenek s különösen a községi előjáróságok tartásuk szem előtt a P. T. törvény 164. §-át, amelynek alapján őket terheli a felelőség minden vonal rongálásáért még az esetben is amikor rossz akarat forog fenn, az előjáróság fogja viselni az összes költségeket.

Posta- és távirda Vezérigazgatóság.

Most.*

Most burjánzó szavaknak szint kell adni, Örömes kedvvel dalolni, hogy: Eszme, Ifjúság, Élet! dobálni a szókat, S hideg lehével rám köszönt a Messze.

S mondtam: az Eszme holtan is riasztó, Vad vágyodás csak, szintelen, puha. Kergetése a nagyon-nagyon szépnek, Mit eltakar egy csilláros ruha.

Az igaz Szépnek. Külszínes rongy nélkül, Hogy elem álljon fenséges maga. Asszonyos, lányos s mégis vad erővel Jöjjön s szeressen az örök Ara.

Szóljon a multak nevetős lány hangján S folyjon az asszonyi fegyver, a könny, Ha félre dobja hazug ridegségét, Pompázó derekát ringatva jön.

S ha patakszanak féltős morajlással Haragtól zölden közénk a habok, Zászlót bontok a harcok küzdelemre, S titkos örömmel telten: elbukok.

Hajnal László.

* Mutatványul a Kolozsvárt megjelenő „Napkelet“ c. félhavi folyóiratból.

NAPI HIREK.

— Minden magyar embernek kötelessége belépni az EMKE tagjai közé. Tagul jelentkezhetni a Szászvárosi Könyvnyomda Rt. papírüzletében. Tagsági díj 20 lei évente. Alapító tag 500, örökös tag 1000 leit fizet egy-szersmindenkorra.

— T. olvasóinkkal örömmel tudatjuk, hogy lapunkat ezentul nem Déván, hanem Szászvároson kell bemutatni cenzurázás végett. Többszöri panaszunk, kérésünk meghallgatásra talált s így ezentul lapunk a rendes időben, minden vasárnap pontosan megjelenhetik.

— A városi főjegyzői állás betöltése. A városi főjegyzői állás végleges betöltése — amint értesültünk — ma holnap megtörténik. Hirlik, hogy a kormány a főjegyzői teendőket jelenleg megbízott Simion Dávidot fogja kinevezni ezen állásra.

— Házasság. Kootz Rudolf helybeli kereskedő, az aranyifjúság szimpatikus tagja f. hó 25-én tartotta esküvőjét Ulreich Ernestine urleánnyal Botfalván. Gratulálunk!

— Halálozás. Ifj. Koditek József tengerész-hadnagy 32 éves korában f. hó 19-én Budapesten meghalt. F. hó 21-én pénteken temették el katonai pompával, bajtársainak részvételével ugyanott. Az elhunytban id. Koditek József helybeli iparos a fiát gyászolja.

— Vallásos-estély. A ref. nőegylet f. hó 30-án (vasárnap) este 6 órakor tartja 4-ik vallásos-estélyét a ref. kollégium dísztermében a következő műsorral: 1. Közének. 2. Költemények Szabó Jenőtől. Szavalják Barcsai Margit és Fülöp Vilma. 3. Grieg: Morgenstimmung. Zongorán játszik Szász Magda és Pogány Albert. 4. Felolvas Nagy Ödön tanár. 5. Skót vallásos-ének. Görög József tanár vezetésével éneklí a ref. nőegylet vegyes dal-kara. 6. Szaval Gönczy Pál. 7. „Intermezzo“ Maseagni: „Parasztbecsület“ c. operájából. Alföldy Béla tanár vezetésével előadja a koll. ifj. zenekar. 8. Közének. Az érdeklődőket ez uton hívja meg a rendezőség.

— A városi tanács gyűléseit minden héten és pedig szerdai napon tartja. A közönség a tanács által elintézendő kérelmeket, beadványokat lehetőleg már hétfőn adja be, hogy azok a gyűlés napjára referálhatók legyenek.

— Meghívó. A ref. Kún-kollégium ifjúsága, a szegény tanulók segélyezésére 1921. évi február hó 5-ikén, a Transsylvania nagytermében táncmulatsággal egybekötött jótékony célú Műsoros-estélyt rendez, melyre a t. közönséget ez uton hívja meg a rendezőség. Műsor: 1. Mozart: „Belmonte és Constanza“ dalmű nyitánya. Előadja az ifj. zenekar. 2. Költeményeket olvas föl Serestély Béla. 3. Erkel. Bevezetés és bordal a „Bánk-bán“ dalműből. Előadja az ifj. ének-zenekar. 10 perc szünet. 4. Beethoven: B-dur trio. Előadják: Szabó Gizike (hegedű), Roth Ágoston (cello) és Nagy Ödön (zongora). 5. Monolog. Előadja Soukup József VIII. o. t. 6. Mendelssohn: Nászinduló a „Szentivánéji álm“ dalműből. Előadja az ifj. zenekar. Kezdeté este pont 8 órakor. Kérjük a t. közönséget, sziveskedjék pontosan megjelenni, mert az előadás pont 8 órakor megkezdődik s az ajtók az előadás megkezdésekor bezáratnak. Helyárok: Páholy 5 személyre 120 Lei, (minden további személy 20 Lei. Támlásszék 20 Lei. Zártszék 15 Lei. Jegyek előre válthatók a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ könyv-és papirkereskedésében.

— Kaszinói közgyűlés. A „Szászvárosi Magyar Kaszinó“ t. tagjait értesítjük, hogy miután az évi közgyűlés az engedély megkésése miatt január 23-án nem volt megtartható, a közgyűlés ugyanazon programmal február hó 6-án d. u. 3 órakor fog megtartani. Az elnökség.

— Halálozások. ifj Magyar János dévai államrendőrségi tisztviselő f. hó 17-én életének 21-ik évében hosszú szenvedés után jobblétre szenderült. Temetése 19-én volt a ref. egyház szertartása szerint, az egész város osztatlan részvéte mellett.

— Közgyűlés. A „Geogean“ algyógyi román pénzintézet f. év február 23-án tartja XVI-ik évi rendes közgyűlését. A pénzintézet 1920. évi zárszámadása a közgyűlési meghívóval együtt már megjelent. Az üzleti év tiszta nyeresége 12811 Lei 92 bani, melynek mi-kénti felosztása felett az alapszabályokban előirt intézkedések figyelembe vételével, a közgyűlés fog határozni.

— A „Hunyadvármegyei fogadósok, vendéglősök, kávéosok és korcsmárosok ipartársulatának“ közgyűlése. Jövő hó 3-án, csütörtökön d. u. 3 órakor a hunyadvármegyei fogadósok, vendéglősök, kávéosok és korcsmárosok Ipartársulata Déván, a „Centrál“ vendéglő éttermében rendes közgyűlést tart a következő programmal: 1., Elnöki megnyitó, 2., Tisztikar lemondása és korelnök választás, 4., Tagsági díjak végleges megállapítása, 5., Pénztári jelentés, 6., Indítványok.

— **Házasság.** Glatz Róbert f. hó 30-án tartja esküvőjét Kardos János nyug. fegyvermester leányával, Annuskával.

— **Rendőri hírek.** Puntzmann Ignáctól e hó 17-én elloptak egy 300 lei értékű gyaluasztalt. A rendőrség a tetteseket elfogta. — Belgredán János helybeli korcsmárostól apródonként 5000 lei értékű bort és pálinkát loptak. A rendőrség a tettest kinyomozta s Cibian Danile személyében elfogta. A bűnöst átadták a dévai ügyészségnek. Rendőrségünk a napokban három katonaszökevény kézrekerítésében is közreműködött. Vásárhelyi Ignác és Dregic Dionisie katonaszökevény cigányokat elfogta s a vallatás során kiderült, hogy harmadik társuk Gyulafehérváron van. A rendőrségi és katonai kiküldöttek Gyulafehérváron azt is elfogták Niculesc Vasilie személyében.

— **A Napkelet új pályázata.** A Napkelet szerkesztősége újabb pályázatot hirdet. Tanulmányt kíván a nemzeti autonómiák rendszeréről, különös tekintettel a svájci alkotmányra és a konföderációs törekvésekre. A tanulmány rövidesen ismertesse a nemzeti autonómiák koncepciójának fejlődését és tárgyalja annak politikai és társadalmi hasznavehetőségét is. A pályaműnek terjedelme cca 3—4 nyomtatott iv legyen, azokat lehetőleg két példányban géppel, vagy idegen kézzel írva, a szerző nevét tartalmazó lepecsételt jelzés levél melléklésével f. évi március hó 31-ig kell a Napkelet szerkesztőségbe beküldeni. A pályázat díja ezer lej. A bírálóbizottságot a kérdés megfelelő tudományos ismeretével bíró szakemberek bevonásával alakítják meg s az eredményt májusban kihirdetik. A nyertes mű első kiadásának joga a szerkesztőségé. A díjat nem nyert művek jelzés leveleit elégetik s a műveket visszaadják.

— **Hirdetmény.** A pénzügyminiszterium 159369—1920. sz. rendelete értelmében közhírré teszen, hogy a be nem jelentett korona papírpénzek becserélésére vonatkozó kérelmek többé nem fogadhatók el. Szászváros, 1921. január 11. Herlea sk., polgármester.

— **„Narrenabend“.** A helybeli szász ev. „Jugendverein“ f. év február 8-án, hushagyó kedden a „Transsylvania“ szálló disztermében nagyszabású álarcos táncmulatságot rendez. Városunkban már ősidők óta nagyon kedveltek és látogatottak a „Jugendverein“ eme „Narrenabend“-jei s amint az előkészületek mutatják, ez évben is látványosnak ígérkezik ez a régi szokásokon alapuló mulatság. Az álarcosok gyülekezése este 8 órakor az étteremben lesz.

— **A királyságbeli iparfejlesztési törvény kiterjesztése a csatolt területekre.** A minisztertanács 1920 nov. 12-én kelt 3321. sz. határozata értelmében a királyságban alkalmazásban lévő 1012. évi iparfejlesztési törvény a csatolt területekre is kiterjesztetett. Az ipar és keresk.-ügyi miniszterium 1920. dec. 15-én kelt rendelete szerint az iparfejlesztési törvényben biztosított kedvezmények megadását a fennálló vagy ezután létesítendő gyárak az ipar és keresk. miniszteriumnál kérvényezhetik. Az erre vonatkozó kérvényeket az illetékes kerületi iparfelügyelőség útján kell felterjeszteni. A kérvényhez csatolandó; a) a gyár fekvésének tervrajza, vagy ha a gyár város területén van a pontos címe; b) pontos leírás a gyár működéséről, a használt nyersanyagokról, a gépek működéséről, a gyártmányok neméről és minőségéről, a motoricus erőkről és munkás adatokról; c) a gyár rövid működésének története az üzembe helyezés napjától kezdve azon napig, amelyen a törvény kedvezményeinek megadását kérte; d)

a vállalat tőkésére vonatkozó adatok, részvénytársaságoknál az alapszabályok és a részvényjegyzési iv. A már fennálló gyáraknál, ha azok az iparfejlesztési törvény kedvezményeinek megadását kérték, az iparfelügyelő vagy annak kiküldöttje helyszíni szemlét tart annak megállapítása végett, hogy a gyár a törvényben előírt feltételeknek megfelel-e vagy sem. Az iparfelügyelőség a megejtett helyszíni szemle nyomán részletes jelentést készít a gyárról, megjelölve egyúttal azon iparkategóriát is, amelybe az illető gyár sorolható. A helyszíni szemlére vonatkozó jelentés, valamint az előző fejezetben felsorolt mellékletek az iparfelügyelőség vizumával ellátva az ipar és kereskedelmi miniszterhez terjesztendők fel, aki azokat véleményezés végett az iparbizottságnak adja ki. Azon gyáraknál, amelyeknél a statisztikai és gazdasági adatok felvétele már megtörtént, a helyszíni szemlére vonatkozó jelentés helyett elegendő az illető gyár statisztikai és gazdasági adatait tartalmazó táblázat sorszámanak a közlése.

— **A D. M. T. K. álarcos bálja.** A „Dévai Munkások Testező Köre“ február 6-án este fél 9 órai kezdettel a „Fehér Kereszt“-ben nagyszabású álarcos-bált rendez. Ez az estély Déva egyik legnagyobb farsangi szentációjának mutatkozik, amely iránt már most is igen nagy az érdeklődés.

— **Uj találmány.** A „Máramaros“ írja: Ravicelló Sangiero hirneves olasz fizikus az egész kulturvilág sajtóját lázban tartja egy találmánnyal. Nevezett tudós kit „a hiperfroidák állagának szemlélete“ című munkájáért, a Magy. Tud. akadémia is levelező tagjai közzé sorolt, a röntgen gépeknek egy zseniális egyszerűsítésével és átalakításával lehetővé tette a különben nehézkes és komplikált szerkezetnek vámvizsgálati célokra való alkalmazását. A gép tetszés szerint „obszcén“ lemezek behelyezésével a határon átlépőnek minden elrejtett papiros és fém tárgyait kimutatja és így elejét veszi minden hiába való motozásnak. Értesülésünk szerint a román kormány is megbízottakat küldött ki a találmány megismerésére és annak esetleges megrendelésére.

— **Cipőkészítő tanfolyam Szászvároson.** Említettük már, hogy Szász Andrásné urnő (Régiposta-utca 9. sz. a.) cipőkészítő tanfolyamot rendez. Amint értesültünk, e tanfolyamra már számosan jelentkeztek s beiratkozásokat ezután is lehet eszközölni. A tanfolyam e hó 24-én megkezdődött. A cipő drágasága, valamint a munkadíjak magassága sok családnak okoz gondot és így nagyon üdvös, ha mentül többen vesznek részt a tanfolyamon.

— **A Gazdák Biztosító Szövetkezete** romániai üzletfelei részére főigazgatóságot létesített Aradon. A főigazgatóság teljes hatáskörrel ruházott fel a kötvények kiállítása tekintetében. A gazdaközönség a beküldendő biztosítási ajánlataik kötvényesítésére nem kell addig várni, amíg a kötvény a budapesti központot megjárja, viszont a károk kifizetése is rövid idő alatt eszközölhető. A főigazgatóság vezetésével a központ Samarjai Leölkes Bélát bizta meg, aki eddig is, mint igazgatósági meghatalmazott vezette a központtól elszakadt vezérképviselőségek ügyeit. A Gazdák Biztosító Szövetkezeteinek jelenleg Aradon, Kolozsváron, Brassóban, Temesváron és Nagyváradon vannak vezérképviselőségei. Mint értesültünk, a főigazgatóság újabb vezérképviselőségeket fog felállítani egyes nagyobb vidéki gócpontokon és az erdélyi Gazdasági Egylettel, valamint a gazdakörökkel is szoros együttműködést fog kifejleszteni.

— **Tolstoj Leo a földi boldogságról.** A híres orosz író a földi boldogság következő feltételeit állította fel: életünk legyen összhangban a természettel, ami azt teszi, hogy sokat tartózkodjunk a szabad ég alatt, nap-sugárban és friss levegőn, legyünk állandóan elfoglalva. Legyen családuknak, éljünk békességben embertársainkkal, legyen egészségünk, életünk végén pedig fogadjon ölébe a fájdalom nélküli halál s a becsületben eltöltött élet jutalmának a reménysége.

— **S. Nagy László új hetilapja.** S. Nagy László az „Erdélyi Szemle“ volt szerkesztője „Szemle“ címen új hetilapot indított. Az új lap könnyed formában számol be ugyancsak az irodalmi és művészeti eseményekről, de a társadalmi és világhelyzet jelentőségeiről is. Érdekes rovatai: Kronika, Egy komisz kölyök naplója. Világszemlélet, Pillanat felvételek. Ezekon kívül novellák, cikkek, versek teszik változatosá és kellemessé a lap tartalmát. Minden héten kapható az összes tőzsdékben.

Tanonc felvétetik. Cim megtudható akiadóhivatalban

— **Uj gyárak engedélyezése.** Az ipar és keresk. miniszterium m. év dec. 15-én hozott 95370. határozata értelmében a magyar 1884. XVII. S. c. II. sz. 16. §-ban felsorolt közigazgatási hatóságoknak azon joga, hogy gyárüzemek létesítésének engedélyezéséért be-terjesztett kérvények felett másodfokon döntsön megszűnik és ugyanezen jog a kerületi iparfelügyelőségnek adatik meg, az alájuk tartozó területekre nézve.

— **Az „Erdélyi Munkás“ 1921. évi naptára.** Az „Erdélyi Munkás“ c. Kolozsváron megjelenő 1921. évi naptára változatos tartalommal és szép kiállításban a napokban megjelent. Közli ugy a helyi, mint a vidéki és kolozsvári központ szakszervezeteinek pontos címeit. Ára 7 lei.

— **A magyar hadikötvények lebélyegzése.** A magyar pénzügyminiszter elrendelte a hadikölcsönök nostrificálását, miután Magyarország csak oly hadikölcsönök kamatait köteles fizetni, melyeket külön bélyegzéssel látott el. Csakis az ország területén lévő és odaváló személyekhez tartozó címleteket fogják lebélyegezni. Minden száz koronás kötvény után 50 fill. díjat fizetnek.

— **Hirdetmény.** A belügyminiszter szigoranca osztályának 1921. január 3-án 21. szám alatt kelt rendelete ujjonnan szabályozza az utlevelek kiállításának módját. E rendelet főbb rendelkezései a következők: 1921. január hó 1-től kezdve az utleveleket a vármegyei prefekturák állítják ki mindazon személyek számára, kik tényleg az igazgatásuk alatt álló vármegye területén laknak. Az utlevelek kiállítási díja 25 leu, akár 3—6 hónapra, akár egy évre szól az utlevél. A kérvényre, mely az illetékes prefektúrához nyújtandó be 1 leies okmány- és 25 banis segély-, vagy statisztikai bélyeg ragasztandó. A törvényben előírt okiratokon kívül minden személyre nézve mellékelendő egy azonossági igazolvány, erkölcsi bizonyítvány, ezenfelül besorozott férfiak részéről felmentési igazolvány, melyet a sorozókerület ad ki, továbbá 2 fénykép. A Magyarországra szóló utlevelek ezenfelül teljesen felszerelve bemutatandók a kolozsvári központi szigoranca felügyelőségnek. Szászváros, 1921. jan. 18. Herlea sk., polgármester.

— **Aki eladni vagy venni akar bármit,** az hirdessen a „Szászváros és Vidéké“-ben. Lapunk a megye minden városába, községébe jár s így a hirdetés eredménnyel jár. Hirdetési díjak árszabás szerint.

— **Értesítés** a hunyadvármegyei magyar tanítósnak. Értesitem azon magyar tanítókat, kik a vall. és közokt. miniszterium államtitkárságának 31359. és 36551-1920. sz. a. kelt rendelete alapján folyó évi április hó 1-től június hó 31-ig oklevelük nostrifikálása végett: a román nyelv és irodalomból, Románia földrajzából, történelemből és alkotmánytanából vizsgát tenni kötelesek, hogy a múlt nyáron rendezett tanfolyamon, ezen tárgyakból tartott előadások ismereteit rendszerbe foglalva: Román Tanfolyam Jegyzetek cím alatt kiadja Szabó János állami isk. igazgató (Odorheiu Székelyudvarhely p. Odorheiu). Ezen könyv felőleli a vizsgázáshoz szükséges összes tudnivalókat s így ennek segítségével magánaton is bárki elkészülhet, ezenkívül az iskolában is értékesen használható segédeszköz a tanító kezében. Ára 20 lei. A könyv ára előre mielőbb a szerzőnek beküldendő, mely esetben február közepe táján portomonosan kapja kézhez a megrendelő. Déva, 1921. évi január 15-én. Valeriu Pana kir. tanfelügyelő.

— **A városban áthúzódó megyei ut kavicsozása megkezdődött.** Lapunk hasábjain már többször láttak napvilágot panaszok, amelyek a várost átvezető országút elhanyagolt állapotára hívták fel az illetékesek figyelmét. Felszólalásainknak immár látható eredményei is vannak, amennyiben a napokban már megkezdették a kavicsbordást s így nem sokára az országutat arasznyi sár vagy por helyett kavics fogja borítani.

— **A gabonatermének készletének bejelentése.** A polgármesteri hivatal közhírré tette, hogy a termelők kötelesek gabona készleteiket 10 napon belül a polgármesteri hivatalnál bejelenteni. Bejelentő lapok ugyanott kaphatók. A bejelentés elmulasztása 100-tól 10.000 leig terjedő pénzbüntetést, 3 hónaptól 1 évig terjedő elzárást és a be nem jelentett termények elkobzását vonja maga után.

— **A kutyák megrendszabályozása.** A hatóság szigorú rendeletet adott ki az utcákon szájkosár nélkül csatangoló kutyák megrendszabályozására. A rendelet szerint ezentul minden ebtartó gazda köteles kutyáját vagy láncon tartani, vagy szájkosárral ellátni. Az utcákon csatangoló kutyákat összefogdossák s lebunkózzák, gazdájukat pedig pénzbüntetéssel sújtják.

— **Hirdetmény.** Belügyminiszteri rendelet értelmében közhírré teszem, hogy ezentul nyilvános mulatságok, összejövetelek, gyülekezések engedélyezése iránti kérelmek nem Bukarestben a belügyminiszterhez, hanem a megye prefektusához nyújtandók be. A belügyminiszter avagy a katonai hatóságok által már engedélyezett mulatságok, gyülekezések szintén újra bejelentendők a prefektusi hivatalnak. Szászváros, 1921. január 28-án. Herlea sk., polgármester.

— **Menetrend.** Szászvárosra a következő vonatok érkeznek: Arad felől a 608. számú személyvonat éjjel 12 óra 01 perckor, Tövis felől pedig a 607. sz. személyvonat reggel 4 óra 22. perckor. A 14-es számú nemzetközi gyorsvonat Wien felől minden hétfőn, csütörtökön és szombaton este 22 óra 10 perckor, a 13-as sz. nemzetközi gyorsvonat Bukarest felől minden hétfőn, szerdán és pénteken reggel 9 óra 13 perckor.

— **Háziasszonyok figyelmébe!** A fehérneműek megvarratása, valamint a különböző monogramok kivarrása meglehetősen drága lett városunkban is. Most arról értesültünk, hogy István Györgyné, kinek férje hadifogságban van, (Zenész u. 2. sz. a.), olcsó árban vállal el ilyenmű munkákat.

Egy elárúsító-leány, ki a román nyelvet is bírja, azonnali alkalmazást nyer Breckner Mihály szappanüzletében Szászvárosban. 111 1-2

Eladó bor. Eladom előnyös árban saját termésű Arad hegyaljai Covasintí ca 300 htl. elsőrendű aransárga színű boromat, melyből ca 225 htl. 1918. évi és ca 75 htl. 1920. évi termés. A bor szászvárosi pincében van elhelyezve. — **Teodor Vulpe,** épület-, fa- és deszkarakatár, szőlőbirtokos, Orăștie. 98 4-5

Elsőrangú, kétszer főzött szilvórium

∴: állandóan kapható. ∴:
Ára literenként 26 lei.

Ábrahám József

fűszerkereskedő Szászváros, Országút
(a román iskolával szemben.)

108 1-3

VALERIU DICU
fűszer és gyarmatáru kereskedő
Szászváros, Főtér.

Értesítés!

107 1-8

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Szászvárosban a Főtéren (dr. Popu-féle házban)

fűszer-, gyarmatáru- és csemege-kereskedést

nyitottam. — A mai nehéz beszerzési viszonyok dacára is sikerült raktáramat minden e szakmába vágó árucikkkel ellátni. — A n. é. vevőközönség szíves pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel

VALERIU DICU,
fűszer-, gyarmatáru- és csemegekereskedő Szászváros, Főtér,
(Baumann-féle péküzlet mellett.)

Olcsó árak! Pontos és gyors kiszolgálás!

Szesz és szesz-ital kimérők figyelmébe!

Van szerencsénk a n. é. vásárló közönséget értesíteni, hogy Szászvárosban, Főtér 3. szám alatt lévő nagy

raktárunkban

szavatolt 96 fokos szesz, borseprő, törköly, szilvórium, továbbá a legzamatósabb erdélyi és hegyaljai ó- és új asztali bor, valamint különféle csemegeborok lit.-ként 8 leitől felfelé kaphatók. Tisztelettel:

Banca Ardeleana & Comp.

bor és szesz nagy raktára Szászváros, Főtér 3. szám (a Bisztricsányi-féle házban.)

112 1-

Eladó ház Régi-kasztói-utca 41. sz. alatt. Értekezhetni: Csóka György főhadnagynál, Szászváros. 103 2-3

„KORONA“ SZÁLLODA Szászváros.

Szobák, ebédek, vacsorák, kitűnő fajborok literenként 10 lei. Minden este D u m a Pepi gordonka-szólista vezetése mellett cigányzene! Minden vonathoz omnibusz

106 4-

SPEIL EDE, a Korona vendéglőse.

Hollós Andor
Első Dévai Eczetgyárában
finomított szeszből készült

étel-eczet

bármely mennyiségben
jutányos árban kapható.

104 2-3

Stern Ferdinánd

férfi- és női-divat-kereskedő Szászvárosban.

Üzletmegnyitás!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a helybeli piacon, Vásár-utca 12. sz. alatti ∴: Németh-féle házban ∴:

férfi és női divatkereskedést

nyitottam. Raktáramban a mai viszonyokhoz mérten e szakmába vágó mindenféle férfi és női divatcikk kaphatók. — Főtörökvésem az lesz, hogy t. vevőim igényeit minden tekintetben kielégítsem A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradtam teljes ∴: tisztelettel ∴:

Stern Ferdinánd

divatáru kereskedő. 84 6-6

Szászvárosi Könyvnyomda

Részvény-Társaság

■ elvállalja bármilyenmű nyomtatványok, részvények, művek, folyóiratok, stb. legmodernebb stilszerű előállítását, ennek ■

Könyv és papírkereskedése

■ bővelkedik a legnagyobb választékban irodai, iskolai kellékekben, folyóiratok, valamint az irodalom legjobb műveiben ■
■ stb. a legjutányosabb árak mellett ■